

**Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
Філалагічны факультэт
Кафедра сучаснай беларускай мовы**

**Анатацыя да дыпломнай работы
Шалупенкі Арцёма Васільевіча**

**“Аказіянальная лексіка ў паэтычным тэксце
(на матэрыяле твораў Рыгора Барадзіна)”**

Навуковы кіраўнік Чахоўская Таццяна Леанідаўна

2015

РЭФЕРАТ

Ключавыя словы: новаўтварэнне, неалагізм, аказіяналізм, словаўтварэнне, сістэматызацыя, аналіз.

Мэта дыпломнай работы – выяўленне і правядзенне словаўтваральнай характарыстыкі індывідуальна-аўтарскіх неалагізмаў Рыгора Барадуліна.

Метады даследавання: апісальны, статыстычны, параўнальна-супастаўляльны. Асноўным з’яўляецца апісальны метады, у межах якога вядзецца непасрэднае назіранне, выяўляюцца кантэкстуальныя ілюстрацыі, праводзіцца сістэматызацыя і класіфікацыя фактычнага матэрыялу. Статыстычны метады – вядучы на этапе апрацоўкі атрыманых даных.

Прааналізаваныя аўтарскія наватворы дазваляюць зрабіць наступныя **высновы:** у творах Рыгора Барадуліна актыўна ўжываюцца індывідуальна-аўтарскія ўтварэнні. У працэсе даследавання вылучана 141 аказіянальнае слова, сярод якіх 52 аказіянальныя назоўнікі, 46 дзеясловаў (з іх 13 дзеепрыметнікаў), 26 прыметнікаў і 13 аказіянальных прыслоўяў.

Аналіз аказіянальных адзінак паказвае, што Рыгор Барадулін з’яўляецца бліскучым майстрам слова, мова яго паэзіі вызначаецца дасціпнасцю, трапнай назіральнасцю, лексічнай вынаходлівасцю, эстэтычным густам, пластыкай. Наватворы Р. Барадуліна захавалі першародную чысціню і беларускасць гучання.

РЕФЕРАТ

Ключевые слова: новообразование, неологизм, окказионализм, словообразование, систематизация, анализ.

Цель дипломной работы – выявление и проведение словообразовательной характеристики индивидуально-авторских неологизмов Рыгора Бородулина.

Методы исследования: описательный, статистический, сравнительно-сопоставительный. Основным является описательный метод, в рамках которого ведется непосредственное наблюдение, проявляются контекстные иллюстрации, проводится систематизация и классификация фактического материала. Статистический метод - ведущий на этапе обработки полученных данных.

Проанализированные авторские новообразования позволяют сделать следующие **выводы:** в произведениях Р. Бородулина активно используются индивидуально-авторские образования. В процессе исследования выявлено 141 окказиональное слово, из которых 52 окказиональных существительных, 46 глаголов (из них 13 причастий), 26 прилагательных и 13 окказиональных наречий.

Анализ окказиональных единиц показывает, что Рыгор Бородулин является блестящим мастером слова, язык его поэзии отмечен остроумием, меткой наблюдательностью, лексической изобретательностью, эстетическим вкусом, пластикой. Новообразования Р. Бородулина сохранили первозданную чистоту и белорусское звучание.

SUMMARY

Keywords: neoplasm, neologism, occasionalism, word formation, classification, analysis.

The aim of the thesis – the identification and holding of formative characteristics in individual copyright Borodulin's neologisms.

We used the following **methods:** descriptive, statistics, comparative-benchmarking. The core is the descriptive method, which is carried out in the framework of direct observation, contextual illustrations have been manifesting, the systematization and classification of factual material have been conducting. The statistical method is leading at the stage of processing of the material.

Author's analyzed neoplasms lead to the following **conclusions:** in the Borodulin's works have been actively used individually copyright formations. The study has allocated 141 occasional words, among them are 52 occasional nouns, 46 verbs (13 of them are participles), 26 adjectives and 13 occasional adverbs.

Analysis of occasional pieces shows that Ryhor Borodulin is a brilliant master of word, the language of his poetry is determined wit, observation mark, lexical ingenuity, aesthetic taste and plastic. R. Borodulin's neoplasms saved the pristine purity and Belarusian sound.